

Tekst 3

Tekst 3 is een reactie uit 2020 op uitspraken van minister-president Rutte over manieren waarop jongeren kunnen meepraten over de coronamaatregelen van het kabinet.

Laat jongeren eerder meedoen

(1) Toen minister-president Rutte ons als jongeren vorige week opriep om in actie te komen, moest ik direct denken aan de titel van het regeerakkoord van zijn derde kabinet: *Vertrouwen in de toekomst*. De revolutie moet volgens Rutte vanuit de nieuwe generatie komen, doordat wij met nieuwe plannen komen en deze ook uitvoeren. Maar als jongeren verantwoordelijk zijn voor de toekomst van ons land, hoe kunnen we er dan voor zorgen dat er ook naar onze ideeën geluisterd wordt? De eerste stap die de regering moet zetten is het voor jongeren mogelijk maken om burgerinitiatieven in te dienen en te ondertekenen.

(2) Sommige zaken kunnen jongeren natuurlijk lokaal aankaarten, maar veel beleid wordt gemaakt op landelijk niveau. Sinds de afschaffing van het referendum is het burgerinitiatief een van de laatste middelen waarmee individuele burgers zaken kunnen aankaarten in de Tweede Kamer. Een burgerinitiatief wordt behandeld in de Kamer als aan een aantal voorwaarden is voldaan, zoals de drempel van 40.000 handtekeningen. Niet iedereen kan een burgerinitiatief indienen en een handtekening zetten: personen onder de achttien jaar zijn uitgesloten van dit recht. Zeker nu de wil om jongeren te betrekken bij de democratie groter is dan ooit, is het tijd om die grens te

verleggen naar zestien jaar.

(3) Jongeren hebben belang bij een groot deel van het beleid. De scholierenstaking in 2019 liet zien dat jongeren betrokken willen worden bij klimaatbeleid, maar ook op thema's zoals onderwijs is de stem van jongeren onmisbaar. Zo was er in 2013 een burgerinitiatief dat een einde wilde maken aan overvolle schoolklassen, waarvoor maar net de drempel van 40.000 handtekeningen werd bereikt. Het is gek dat dit initiatief alleen ondertekend kon worden door mensen die hun schooltijd al achter de rug hadden.

(4) De meest voor de hand liggende manier om jongeren te betrekken bij democratie is om de stemgerechtigde leeftijd te verlagen, bijvoorbeeld naar zestien jaar. Omdat de stemgerechtigde leeftijd vastgelegd is in de grondwet, zou er een tweederde-meerderheid voor nodig zijn. Ook duurt het vaak jaren voordat een grondwetswijziging aangenomen is en in werking treedt. Voor het ondertekenen van burgerinitiatieven door zestien- en zeventienjarigen geldt dit gelukkig niet. Het enige wat nodig is, is een wijziging van het reglement verzoekschriften en burgerinitiatieven, en dat kan met een gewone meerderheid van stemmen. Het bizarre is dat jongeren die nog geen achttien jaar zijn, wél gewone petities mogen ondertekenen en indienen. Dat is dan wel weer vastgelegd in de

grondwet. Het zou logisch zijn om de regels voor burgerinitiatieven gelijk te trekken met die van andere petities.

80 **(5)** Het kabinet is zelf al eerder op zoek gegaan naar manieren om jongeren te betrekken bij de democratie. Vorige zomer begon de minister van Binnenlandse Zaken en
85 Koninkrijksrelaties met de opzet van een 'jongerenparlement'. Ironisch genoeg was de verschillende politieke jongerenorganisaties niet om advies gevraagd. Er volgde een
90 storm aan kritiek, waardoor het ministerie nu op zoek is naar nieuwe plannen om de nieuwe generatie meer te laten participeren. Door de oproep van de premier is deze zoek-

95 tocht in een stroomversnelling gekomen.

(6) Rutte noemt het cruciaal dat jongeren nu met oplossingen komen om sterker uit de crisis te komen. Als
100 we willen dat er ook echt geluisterd wordt naar hun ideeën, moeten we het indienen en ondertekenen van burgerinitiatieven openstellen voor zestien- en zeventienjarigen. Deze
105 simpele en snelle wijziging kan leiden tot een overvloed aan verfrissende voorstellen. Sterker nog: voor een premier die jongeren de 'revolutie' wil laten uitroepen is dit een buiten-
110 kansje. Met dit plan voegt Rutte de daad bij het woord en heeft hij pas echt 'Vertrouwen in de toekomst'.

*naar: Wouter Ubbink
uit: Trouw, 30 mei 2020*

Wouter Ubbink was van juni 2019 tot juni 2020 voorzitter van DWARS, de onafhankelijke jongerenorganisatie van GroenLinks.

Tekst 3 Laat jongeren eerder meedoen

“De eerste stap die de regering moet zetten is het voor jongeren mogelijk maken om burgerinitiatieven in te dienen en te ondertekenen.” (regels 15-19)

In alinea 3 en 4 staan argumenten voor dit standpunt.

- 3p **22** Noem drie van deze argumenten.

In alinea 3 en 4 worden drie verschillende vormen van politieke participatie door jongeren genoemd, waarbij wordt aangegeven hoe snel of op welke termijn deze vormen kunnen worden ingevoerd.

- 3p **23** Neem de nummers uit onderstaande tabel over op je antwoordblad en vul het gevraagde aan.

vorm van politieke participatie	hoe snel / op welke termijn
1a	1b is al ingevoerd
2a	2b
3a	3b

In alinea 3 en 4 wordt op twee verschillende plekken kritiek gegeven op het huidige beleid rondom politieke participatie door jongeren.

- 1p **24** Citeer twee zinnen uit alinea 3 en 4 waarin kritiek staat op dat beleid.

“Ironisch genoeg was de verschillende politieke jongerenorganisaties niet om advies gevraagd.” (regels 86-89)

- 1p **25** Leg uit waarom het ironisch is dat de verschillende politieke jongerenorganisaties niet om advies was gevraagd. Geef antwoord in één of meer volledige zinnen en gebruik voor je antwoord niet meer dan 30 woorden.

“Sterker nog: voor een premier die jongeren de ‘revolutie’ wil laten uitroepen is dit een buitenkansje. Met dit plan voegt Rutte de daad bij het woord en heeft hij pas echt ‘Vertrouwen in de toekomst’.” (regels 107-112)

- 1p **26** Hoe kan dit tekstgedeelte het best worden getypeerd en waarom?
Dit kan het best worden getypeerd als
- A** agressief, omdat de premier hiermee direct wordt aangevallen.
  - B** cynisch, omdat de auteur weinig vertrouwen lijkt te hebben in de premier.
  - C** enthousiast, omdat de auteur en de premier het uiteindelijk eens blijken te zijn.
  - D** gevat, omdat de premier met zijn eigen woorden wordt geconfronteerd.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.